

Comitè d'Ètica Assistencial d'ACEBA

Decàleg de recomanacions sobre l'Objecció de Consciència

DECÀLEG DE RECOMANACIONS SOBRE L'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

Aquest document busca equilibrar els drets dels professionals amb els drets dels pacients, garantint la qualitat assistencial i el respecte als principis ètics fonamentals.

1. **Reconeixement del Dret a l'Objecció de Consciència**

L'objecció de consciència és un dret fonamental reconegut en el marc jurídic i ètic, sempre que s'exerceixi de manera raonada i proporcional. Les organitzacions han de respectar aquest dret, sempre que no comprometi l'atenció al pacient.

2. **Informació i Formació Ètica**

Els professionals han de rebre formació contínua en bioètica i drets humans per a comprendre els límits i abastos de l'objecció de consciència. Les organitzacions han de promoure espais de reflexió ètica i diàleg interdisciplinari.

3. **Comunicació Transparent i Oportuna**

El professional objector ha de comunicar la seva objecció de consciència de manera formal, clara i oportuna a la institució, preferiblement per escrit, explicant els motius ètics o morals que la fonamenten. Aquesta comunicació ha de realitzar-se amb antelació suficient per a evitar perjudicis als pacients.

4. **Garantia de la Continuitat Assistencial**

Les organitzacions han de garantir que l'objecció de consciència d'un professional no afecti la qualitat, accessibilitat o continuïtat de l'atenció sanitària. Han de disposar de mecanismes per a reassignar tasques o cobrir les necessitats assistencials sense demora.

5. Respecte a l'Autonomia del Pacient

El dret a l'objecció de consciència no pot anteposar-se al dret del pacient a rebre una atenció sanitària basada en l'evidència científica i en les seves preferències. Els professionals han d'informar els pacients sobre les seves opcions i derivar-los a un altre professional si és necessari.

6. No Discriminació ni Estigmatització

Les organitzacions han d'evitar qualsevol forma de discriminació o estigmatització cap als professionals que exerceixen el seu dret a l'objecció de consciència. De la mateixa manera, els objectors han de respectar les decisions d'aquells companys que no comparteixen la seva postura.

7. Límits Ètics i Jurídics

L'objecció de consciència no pot invocar-se en situacions d'emergència o quan posi en risc la vida o la salut del pacient. Tampoc pot utilitzar-se com a excusa per a eludir responsabilitats professionals o discriminar pacients per raons ideològiques, religioses o culturals.

8. Registre i Transparència Institucional

Les organitzacions han de mantenir un registre confidencial de les objeccions de consciència declarades pels seus professionals. Aquest registre ha d'utilitzar-se per a planificar l'assignació de recursos i garantir l'equitat en l'atenció.

9. Diàleg i Mediació en Conflictes

En cas de conflictes derivats de l'objecció de consciència, s'ha de promoure el diàleg i la mediació entre les parts involucrades (professionals, pacients i organització). El Comitè d'Ètica Assistencial pot actuar com a facilitador en aquests processos.

10. Revisió i Actualització de Protocols

Les organitzacions han de revisar periòdicament els seus protocols sobre objecció de consciència, adaptant-los als canvis normatius, socials i tecnològics. Aquests protocols han de ser accessibles i coneguts per tots els professionals.

CONCLUSIÓ

L'objecció de consciència és un dret que ha d'exercir-se amb responsabilitat i respecte cap als drets dels pacients i als principis ètics de la professió sanitària.

Aquest decàleg busca servir com a guia per a professionals i organitzacions, promovent un equilibri entre la llibertat de consciència i la garantia d'una atenció sanitària de qualitat, equitativa i centrada en el pacient.